(27)

נהלץ שאין כאן היות מצות חליצה רק חליצת מנטל בטלחת משא"כ גבי קטן דפסול ופוסל קחני חולצת מן הקטן שיש בזה קצת חליצה של מצוה וחלצה ממנו קרי לה וכ"כ בפי' המשכיות להרמב"ה ז"ל :

ומעתה שפיר קאמר בש"ם דמשיקרא הוו בשי למימר דטעמא דחו"ח משום דעה ולא מהכי געע"ג -דכטעם דחו"ח משום דקריאה מעכבא והם אילם בואמר ואמרה - ולהכי לאו בני חלילה נינהו - והיינו שמלבד שאיכן יכולין לדבר אין בהם כוונת הדברים . להכי אין חלינתן כלום דמחסר בהו קריאה היינו דעת דקריאה ויליף אלם ואלמת מינייהו דג"ב איכן יכולין לדבר ומעכב בהו קריאה - אלא שבזה עדיפא מהו"ח דחו"ח באין בהם דעת לקרות כלל מלבד שאין בכם דיבור של קריאה אין מבינים כלל ענין הקריאה . להכי אין חלינתן פוסלת כלל כדדייק מלשון המשנה דקחני שנחלן ואלם ואלמת שיש בהם דעת אלא שאין בהם דיבור פסול ופוסל י וא"ם דיליף אלם מחרש . אַט"ג דחרש גרע מאלם בענין קריאה באין בו דעת לקרות ולהבין אפ"ה ילפיכן אלם מיניה י להכי בפיר פסק הר"מ ז"ל דחו"ח שחלנו לא עשו כלום ואלם ואלמת פסול ופוסל . ופסול דתרווייהו הוא משום קריאה כדאמר בסוגיא (קף ק"ד - וק"ו) אלא שהחרש גרע יותר שאין בו דעת דקריאה כלל ולהכי אינו פוסל · ואלם ביש בו דעת אלא באינו יכול לדבר פוסל - וא"ם לבון הב"ס (דף ק"י) דקאמר פקרת ואח"כ נתחדמה לא דמטכבא בה קריאה וחרבת משיקרא כי היכו דעל הכי נפק בהקבינו לעיל דעל פסול קריאה הא לא בייך לומר כי היכי דעל הכי נפק דהא בשעת ניצואין לא קריאה י אבל לפמ"ב דפסול קריאה היינו דעת דקריאה בפיר 'שייך לומר כי היכי דעל כו' אע"פ דלא הי' בה דעת בשעת נישוחין ה"כ נפיק בחלילה אע"ג דחין בה דעת לקרות .

וחם ברור ונכון בשיטת הרמב"ם ז"ל והסוגיא בטזה"ת:
התקשה לפי מש"כ דהר"מ ז"ל מפרש הסוגיא דלטנין דטת
התקריאה לא מהני עע"ג - וא"כ הדרא קושית החום'
לדוכתא אמאי נריך קרא לפסול חליצת קטן משום דאים
כתיב בפרשה - ח"ל דאין בו דעת לקרות ולהבין - דהא מזה
הוכיחו התוס' דמהני געש"ג גבי חליצה ולשיטתינו בדעת הר"מ
ז"ל דלכוונת קריאה לא מהני עש"ג הדרא קוש" לדוכתא:

רב"ר דלק"מ לפמש"כ בשם הרא"ש בחשובה הביאה הרב"י בח"ל ליבון (סימן קס"ש) דבחייבי לאויון ופשה דלא רמי מה"ח ליבוס לא שיין לקרות לא חפלמי - דהא אסור לייבמה והקריאה הוא רק משום לא פלוג דמשמע מדרבנן בעלמא יהכקריאה הוא רק משום לא פלוג דמשמע מדרבנן בעלמא א"כ אפשר דאינערין קרא דאיש כתיב בפרשה למיפסל קטן אפילו בחייבי לאווין דאז ליכא למופסל משום קריאה - דמה"ת אין לריך קריאה ומשום כוונה הי' מועיל עש"ג - להכי אינעריך למכתב איש בפרשה - והא דלא משני (בדף ק"י) כי פריך וחרבת בת חלילה היא והולרך לחרץ דקאי אביאה לחוד ולא משני דמיירי בחייבי לאוין דלא קפדינן בהו אקריאה - סיינו משום דמרדבנן בעי קריאה אפילו חייבי לאוין להכי פשיע לי להש"מ דבהרשת לא מהני חלילה - הרי נתברר בעזהשי"ת דגם דעת הרמצ"ם ז"ל דפסול מו"ח רק מטעמא דקריאה ולא מטעם דעת - ובחייבי לאוין דלא בעי קריאה אלא מדרבנן הוי רק דעת - ובחייבי לאוין דלא בעי קריאה אלא מדרבנן הוי רק

ובערתה אחרי שנחבאר לנו דלא מהני געש"ג אלא במחשבה שהיא מורה על פעולה המעשה למה הוא בחיא מורה על פעולה המעשה למה הוא בא הצל במחשבה שהיא גדר רלון לא מהני געש"ג - ובעינן שעושה המעשה יהא בן דעת לחשבה - א"כ כ"ל דמונות עוויים לשמה איננה בגדר כוונה כ"א בגדר רלון דהא אין העוויה מלוה רק שהקפידה חורה שיהא חועי הלילית נעשים מומר הנעוה לשמה דהיינו שישכימו הבעלים שיהא הלמר האר האלה נילית חם דומה ליחוד - דהא בשנהדרון (דף מ"ד) מדמינן פלוגתא האביי

ורבא גבי האמנה מילחא לפלוגתא דרפב"ג ורבנן גבי עיבוד לשמה דקאמר החם אפלונתא דאביי ורבא דפליני אי הזמנה מילחא היא דתנאי הוא דתניא עור בהמה עהורה כברות אטפ"י בלא עבדן לשמן רשב"ג אומר עד ביעבדן לשמן ופרש"י י"ל דרשב"נ דסובר עד ביעבדן לפרין סיבר הומנה מילחת סיא הרי דנים דבשונן לבמה גבי הכנה לדבר מצוה הוא מששם יחוד דבשינן שבשעת העיבוד יתייחדו לשמים ויזמינו למצוחן י וס"כ גבי שוויה דנינית [ומטטם זה נרחה וודחי דאם שבדן אחר ולה הבעלים לה מהגני דחין חדם יכול לייחד דבר בחינו שלו - וכה"ג אמריכן גבי טומאת מ ירס בב"ת (דף ס"ו) משכבו ולא הגזול - ופי התום בס הנעם דיווינולת זב בעי ביה מיוחד למדרם ואין אדם יכול ליחד דבר באינו בלו י וכן נבי סכשר פירות דעת הרבכ"ח ז" דהת דבעיק מבקה היוצה לרצון סיינו רצון הבעלים אבל דין אחר לא מהני - וכה"ג כ' סרמ"ה ז"ל בש"ע הרח (סימן ש"ר דחם סניה הדם דבר מיקלם של של חבירו לא אמריכן דעשבה ישים לדבר האסור דאין אדם חוסר דבר של הבירו שלח מדעשו - חלמה נה מהני יחוד לדבר של חבירו - דהא האי ענינא בסיס לדיני האסור הוא מעשם יחוד לבעתו יוס"ה דלת מרני טוויה כם ציצית בצמר של חבירו · וכן מנאחר לחמנ'א (ס מן מ"ב ט"ק מ"ד) בכ' דאין איסר דבר באינו בלו באו ניה למינר בי תפילין עיי"ב] כיון דשיקר דין שוויה לבמה הוא דבשינן ביקצעו הבעלים בדעתן שמהצמר הזה יהא צינית וחבבה כיום אינה בגדר כוונה כ"ה בנדר רצון דכשינו ב" רצו הכשלים וייחדו הצמר למטת לילית · וכבר כהבט דכ! היכא דהמחבבה הוא בנדר דטון לא מהני געע"ג , ובעיקן ההוה העורה בעימו יהא בן דעה מהכי געש"ג ובשיק החדם השודה כבנו לא מהני -ליינה לחיו לייחדן לש צילית ומחבבת אחדים לא מהני נטות נבון פיתון נטי פינת החפבת מהרים כד האלד כלל ללישת מלה לשתם דמייהד העישה לקיים בה כנה מלה ארק דבשים ביבת שימור לבם מנה סיונו שיטון בהשינו זו הוא כדי לשניה ממנה מלח מעים ואין ספק כי המבחר עישת הבירו לבט מלה ואה"כ נותה לו השיסה בתחגה שיל יד"ח משום דלה בשינן בתנוח מנה שייחדו הבשלים שיסה לששת ממנה מנה ולה בשינן אלה בחשמר עסה זו לבם תנה והוי הק בנדר כוונה דבעינן ביכוון

בשפח לישה שיחכל ממנה מלה : ס"כן גבו עיבוד לשמה כתב בחשובת עה"ג (סימן מ"ה) ותשובת הע"ל (סימן ג") דאם עיבד שר ע"מ שאם ירצה יכתוב שלין ס"ח ואם ירצה יכתיב שליו דבר חול שמם יונם דקוי"ל אין ברירה בדמורייתא ואלו גבי דבר חול מגן בפסחים (דף ל"ה) חלות תודה ודקיקי מיר בעבאן לענמו אונו יוצא בהם למטור בשוק, יוצא בהם וקאמר שם (דף ל"ח) מ"ע אמר רבה כל לשוק אימלוכי אמליך אי מודכן מודכן והי לה מודבן איפוק בי' אגא · וקבה לכאורה הא קוי'ל בדאורייתא א"ב ואמאי מהני הא דדעתו אי לא מודבן איפוק בי' · אף דלרבה לא קבה דהא רבה אמר התם העשם דאין יוצאין יד"ח מצה בתודה משום דבעיכן שימור לבם מצה יצא זו במשתמרת לשם תודה ופי' רש"י ז"ל החם דאם שימר לשם זבה ולשם מצה מהני וא"כ לא שייך בזה אין ברירה דחשש א"ב לא בייך אלא בדבר ששני הדברים סותרין זא"ן כת"ם הר"ן בשם הרמב"ן ז"ל (בפ"ק דגיטין) גבי משתשבדנה לך ולכל מהן דהתה מהמתך טיי"ם . וכמו גבי לחיזה בהרצה הגרש דהי כוחב לבם זהה אינו מושיל לאחרת · וכן נבי חרומה אם אמר בני לונין באני עחיד להפרים דאי פירות אלו הוי תרומה א"א להיות פירות אחרים תרומה - דהא כל הכרי נכנס בספק וא"א להפרים כל הכרי דבעינן ראשית שיהא שיריה נכרים י וכיון דאין ברירה לא מסגי למקבע חרומה - וכן גבי סלע בישלה בידי מן הכים יהא מחולל של מש"ם (שירובין דף ל"ז) לא נתפס אלא בשוו" כדאמרי בב"מ (דף ל"ג) מו סברת פרועה הפסה פרועה וחצו פרועה עו ולהכי אין ברירה וגבי הרוני שוחני הפסח ע"מ שועלה מכם ראשון ליהוצלים בניצון (דף כ"ה). אף דהום יכול לבחוע הפכה